

SPEL: DE EU IN ONS DAGELIJKS LEVEN

VRAGEN VOOR DE LEERLINGEN

	VRAGEN VOOR DE LEERLINGEN	OPLOSSING	TOELICHTING
1.	Welk beleidsniveau bepaalt de maximumsnelheid op snelwegen?	Niet-EU-niveau	De verkeersregels worden op nationaal niveau vastgesteld en kunnen verschillen per lidstaat: in Ierland, Malta en Cyprus rijdt men bijvoorbeeld aan de linkerkant van de weg. Wel is er coördinatie van verkeerstekens op Europees niveau en is het Europees rijbewijs geldig binnen de gehele EU.
2.	Welk beleidsniveau bepaalt dat je ten minste twee jaar garantie krijgt wanneer je een nieuwe laptop koopt?	EU-niveau	Consumentenbescherming: de EU-wetgeving verplicht fabrikanten minimaal twee jaar garantie te geven op defecte elektronica zoals smartphones, printers, laptops, stofzuigers, koffiezetapparaten, enz.
3.	Welk beleidsniveau bepaalt wanneer het afval wordt opgehaald?	Niet-EU-niveau	Het moment waarop het afval wordt opgehaald, wordt doorgaans op lokaal niveau bepaald. Dit is ook het meest logisch: de lokale overheden kennen de specifieke behoeften van elke stad het best en kunnen daar beter op inspelen.
4.	Welk beleidsniveau beslist welke informatie je ziet op voedselverpakkingen, zoals bijv. ingrediënten, calorieën, contactgegevens van de producent?	EU-niveau	Consumentenbescherming: de EU wil dat mensen juiste en volledige informatie krijgen over de dingen die ze kopen. Daarom moet op de etiketten van voeding bepaalde informatie staan, zoals de ingrediënten en allergenen.
5.	Op welk politiek niveau wordt beslist over de veiligheidsnormen waaraan je smartphone moet voldoen?	EU-niveau	Eengemaakte markt en consumentenbescherming: de EU bepaalt aan welke veiligheidsnormen producten die verkocht worden in de Europese Economische Ruimte (EER) moeten voldoen.
6.	Op welk beleidsniveau wordt bepaald wat jij aan het eind van elk schooljaar moet hebben geleerd?	Niet-EU-niveau	De EU heeft geen invloed op de manier waarop het onderwijs is georganiseerd en wat de inhoud ervan is. Daarom kunnen de eindtermen per EU-lidstaat (en soms ook per regio) verschillen.

7.	Op welk beleidsniveau is het minimumaantal van twintig vakantiedagen per jaar voor voltijdse werknemers bepaald?	EU-niveau	In de EU hebben werknemers het recht op “een jaarlijkse vakantie met behoud van loon van ten minste vier weken”. Elke sector en/of lidstaat kan dit recht uitbreiden, de minimale duur is vier weken.
8.	Op welk politiek niveau is beslist om wegwerpplastic zoals rietjes en plastic bestek te verbieden?	EU-niveau	De EU heeft een wet goedgekeurd waarmee plastic voorwerpen voor eenmalig gebruik, zoals borden, bestek, rietjes en wattenstaafjes, verboden worden. Het verbod geldt sinds juli 2021.
9.	Op welk politiek niveau wordt de minimumdoelstelling voor hernieuwbare energie, zoals zonne- en windenergie, bepaald?	EU-niveau	De EU wil de overgang van fossiele brandstoffen naar schonere energie makkelijker doen verlopen en heeft haar bindende doelstelling voor het aandeel hernieuwbare energie verhoogd van 32 % naar ten minste 42,5 % van het totale energieverbruik van de EU in 2030. Het streefdoel is 45 %. Dit aandeel varieert per lidstaat, omdat de situatie overal verschillend is.
10.	Welk beleidsniveau beslist er over de bouwvergunning van je huis?	Niet-EU-niveau	Het is de lokale overheid die bouwvergunningen voor particuliere woningen verleent.
11.	Aan welk beleidsniveau betaal je rechtstreekse belastingen?	Niet-EU-niveau	De EU int geen rechtstreekse belastingen bij haar burgers. Elke lidstaat betaalt jaarlijks een bepaald bedrag aan de EU. Dit is de bijdrage van dat land aan de Europese begroting. De EU-begroting wordt vooral gebruikt voor investeringen in gedeelde prioriteiten, zoals regionale ontwikkeling, onderzoek en klimaatactie. Ook worden via de begroting programma's gefinancierd die erop gericht zijn jongeren te ondersteunen via onderwijs, opleiding en mobiliteit.
12.	Welk niveau beslist er over onze wettelijke feestdagen: welke (wanneer) en hoeveel?	Niet-EU-niveau	Het is de nationale staat die hierover beslist.
13.	Op welk beleidsniveau wordt de maximale hoeveelheid fijn stof bepaald, die in de lucht aanwezig mag zijn?	EU-niveau	De EU bepaalt allerlei milieumaatregelen, zoals over fijn stof, maar ook over de waterkwaliteit van rivieren, meren en zeeën. In 2024 heeft de EU strengere regels aangenomen om luchtverontreiniging terug te dringen, waaronder lagere grenswaarden voor fijn stof (PM _{2,5}). De regels moeten uiterlijk in 2030 volledig worden ingevoerd.
14.	Waar moet je je huwelijk laten registreren?	Niet-EU-niveau	De verantwoordelijkheid voor de bevolkingsregistratie en de burgerlijke stand ligt bij de lokale overheid.